

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Прев 411/2017
22.03.2018. година
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судије др Драгише Б. Слијепчевића, председника већа, судије Бранка Станића и судије Гордане Ајншпилер Поповић, чланова већа, у правној ствари тужиоца АА из ..., кога заступа пуномоћник Мирослав Бојић, адвокат из ..., против туженог ББ, ..., кога заступају пуномоћници Ивана Анђелковић и Антуновић Мате, адвокати из ..., ради дуга, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Привредног апелационог суда Пж 6302/15 од 02.08.2017. године, донео је у седници већа одржаној дана 22.03.2018. године следећу

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца, изјављена против пресуде Привредног апелационог суда Пж 6302/15 од 02.08.2017. године.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова одговора на ревизију, као неоснован.

Образложење

Пресудом Привредног суда у Београду П 9027/12 од 13.07.2015. године у ставу I изреке делимично је усвојен тужбени захтев и обавезан тужени да тужиоцу на име главног дуга плати износ од 10.053.028,05 динара са затезном каматом по стопи према Закону о затезној камати почев од 27.12.2012. године до исплате. Ставом II изреке одбијен је тужбени захтев у делу за обавезивањем туженог да плати тужиоцу на досуђени износ главног дуга од 10.053.038,05 динара затезну камату по стопи према Закону о затезној камати на износ од 6.053.038,05 динара почев од 31.12.2007. године до 26.12.2012. године и на износ од 3.500.000,00 динара почев од 31.12.2008. године до 26.12.2012. године и у ставу III изреке обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 518.500,00 динара.

Пресудом Привредног апелационог суда Пж 6302/15 од 02.08.2017. године, у ставу првом изреке преиначена је наведена првостепена пресуда у ставу I и III изреке и одлучено да се одбија као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да суд обавезе туженог да му плати износ од 10.053.038,05 динара са затезном каматом по стопи према Закону о затезној камати почев од 27.12.2012. године до исплате. Обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове парничног

поступка у износу од 695.780,00 динара. Ставом два изреке одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка као неоснован.

Против пресуде Привредног апелационог суда Пж 6302/15 од 02.08.2017. године, тужилац је преко пуномоћника благовремено изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права. Трошкове је тражио и определио.

У одговору на ревизију тужени је оспорио наводе ревизије и предложио да се иста одбаци као недозвољена или одбије као неоснована. Трошкове је опредељено тражио.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр бр.72/11, 55/14) и закључио да ревизија тужиоца није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а ревидент конкретно не указује које су то друге битне повреде поступка учињене, које би биле од значаја за правилност и законитост одлуке која се побија.

Према утврђеном чињеничном стању тужилац је један од оснивача и уделничара туженог са уделом од 47,31%. Остали чланови туженог су ВВ са уделом од 26,345 % и ГГ са уделом од 26,345 % као наследници иза свог пок. оца ДД бившег члана туженог. Тужени је дана 24.05.2007. године донео одлуку о одобравању исплате дела дивиденде за 2006. годину у износу од по 50% од 3.359.770,00 динара нето добити почев од 25.05.2007. године. Даном 28.11.2008. године донета је одлука о одобравању исплате дела дивиденде у износу од 7.000.000,00 динара за 2007. годину почев од 29.11.2008. године. Из налаза и мишљења судског вештака утврђено је да нема доказа да је тужени тужиоцу исплатио половину од наведених износа. Другом уделничару пок. ДД је на текући рачун исплаћена дивиденда у 2007. години у износу од 6.553.038,00 динара.

Имајући у виду овако утврђено чињенично стање првостепени суд закључује да постоји основ за исплату утуженог износа тужиоцу и делимично усваја тужбени захтев. Налази да приговор застарелости потраживања није основан јер није протекао десетогодишњи рок застарелости из члана чл.371. став 1 Закона о облигационим односима.

Другостепени суд преиначава првостепену одлуку одбијајући тужбени захтев у целости. Закључак овог суда је да је спорно потраживање застарело у смислу члана 47. став 1. Закона о привредним друштвима („Сл. гласник РС“ 125/04,36/11) који прописује објективни рок застарелости од три године од доспелости обавезе.

Према оцени ревизијског суда, другостепена одлука је донета правилном применом материјалног права.

Неосновани су ревизијски наводи тужиоца да објективни рок застаре у овом случају може да почне да тече тек од краја 2012. године као момента сазнања да је дивиденда исплаћена другом уделничару, а не и њему.

Застарелост потраживања наступа протеком законом прописаног рока. Законом предвиђени рокови су императивне природе и не могу се мењати и продужавати субјективним разлозима повериоца, споразумом заинтересованих страна или на други начин. Стога се не могу прихватити као основани ови наводи тужиоца. Такође ни указивање на постојање савесности и заблуде на тужичевој страни не могу утицати на објективни рок застарелости.

Чланом 360. Закона о облигационим односима у ставу 2. прописано је да застарелост наступа када протекне законом одређено време у коме је поверилац могао захтевати испуњење обавеза.

Како је у конкретном случају у питању потраживање члана друштва према привредном друштву за дивиденде из 2006. и 2007. године то је рок и дан почетка рока застарелости одређен *lex specialis* - Законом о привредним друштвима важећим у време доспелости потраживања. Стога нема места примени општег рока застарелости прописаног Законом о облигационим односима како је то правилно закључио другостепени суд.

Одредбом члана 47. став 1. Закона о привредним друштвима је прописано да потраживања ортака, чланова и акционара према привредном друштву, док имају то својство, застаревају у року од 180 дана од дана сазнања за разлог подношења тужбе, а најкасније у року од три године од дана доспелости, ако законом за поједина потраживања није другачије уређено.

У конкретном случају утврђено је да је тужилац у односу на неисплаћену нето добит из 2006. године постао поверилац друштва 25.05.2007. године, а у односу на добит туженог из 2007. године дана 29.11.2008. године. Тада је објективни рок застарелости од три године за ова потраживање почео да тече и исти је протекао 25.05.2010. године односно 29.11.2011. године. Тужба у овој правној ствари је поднета након истека објективног рока односно тек 28.12.2012. године. Стога је потраживање тужиоца застарело.

Решавајући по захтеву туженог за накнаду трошкова насталих поводом одговора на ревизију, Врховни касациони суд је закључио да исти нису били нужни у овој правној ствари. Самим тим како ови трошкови не представљају нужне трошкове то нема основа да се у смислу члана 154. Закона о парничном поступку досуде на терет тужиоца. Стога је применом одредби члана 165. истог закона одлучио као у ставу два изреке.

На основу свега изложеног и процесних овлашћења из чл. 414. Закона о парничном поступку, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци.

**Председник већа-судија
др Драгиша Б. Слијепчевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић